

De Duitsche legers blokkeeren de wereldstad. Dunant maakt het geheele beleg mede. Een oud heer, eigenaar van een der schoonste hôtels te Parijs, verzoekt Dunant, bij hem een kamer te betrekken. Die oude heer was doodsbang voor de Pruisen en meende, dat hij tegen die woeste Teutonen beveiligd was, indien zijn huis door de aanwezigheid van den stichter van het R. K. gedekt werd. In de buurt was een klein restaurant, het eigendom van een Engelsche jodin. Even dwaas en eigenlijk baatzuchtig als de hotelhouder, verleent zij Dunant krediet voor een dagelijksch ontbijt en middagmaal, op voorwaarde, dat hij haar tegen de Pruisen beschermen zal.

Het bestuur van het Parijsche R. K. deed, alsof Dunant niet bestond. Geen wonder, hij behoorde nu zelf tot de armen dezer aarde, voor wie hij alles had veil gehad.

Kolen vuurs stapelde hij eerlang op het hoofd van degenen, die hem in nood lieten verkwijnen. De regeering der Commune vaardigt een bevel tot inhechtenisneming uit tegen graaf de Flavigny, voorzitter van het R. K. van Parijs. De graaf had het lot der gijzelaars gedeeld, indien Dunant hem niet op zijn kamer verborgen had gehouden, toen de Communards hem zochten. De gravin de Flavigny ontsnapte door Dunant's hulp; hij smokkelde haar een wagon binnen. De arme vrouw kon haar redder niet bedanken; zij was veeleer dood dan levend.

Hoewel door eigen ellende letterlijk verbrijzeld, vergat Dunant de arme soldaten niet. Door zijn rusteloozen ijver kwam een genootschap tot stand, dat onder den naam Société de Prévoyance aan de verdedigers der stad op de voorposten warme kleederen uitdeelde. Hij zorgde, dat elk soldaat een klein verbanddoosje ontving. Om de identiteit der gesneuvelden vast te stellen, om te verhinderen, dat zij, als onbekend onder den grond gestopt zouden worden, verstrekke hij den soldaten een lederen schijfje, gemakkelijk aan een koordje om den hals te dragen, bevattende naam, geboorteplaats en regimentsnummer van den militair. Deze vinding, hoe eenvoudig ook, bleek bij hare toepassing, zeer nuttig.

Maar de vinder trok er slechts schade van. De rijke burgers en kooplieden, die voor het doel der Société de Prévoyance hun geld gaarne beschikbaar gesteld hadden, trokken zich, toen het beleg ten einde liep, terug zonder een cent betaald te hebben. Of liever, zij maakten zich lafhartig uit de voeten en lieten Dunant ten prooi aan de onverbiddelijke schuldeischers der Société. De onbeschrijflijke verwarring, waarin Parijs tijdens de Commune verkeerde, begunstigde de ellendige woordbrekers. „Hoe kon ik hen tot betalen dwingen?” zegt Dunant, „zij waren verdwenen; geen kwam terug. Het was schandelijk laaghartig.”

Mevrouw Kastner, over wie straks, heeft in 1872 alle ware en vermeende leveranciers van de Société voldaan.

Bewonderenswaard, doch vruchteloos, waren Dunant's pogingen, den bisschop, Mgr. Darboy, en den pastoor der Madeleine-Kerk, abbé Deguerry, uit den klauw van het ontmenschte gepeupel te redden, toen de Versailler troepen de